

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
munkáltsági áron veszi fel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-ter 8.
Telefon-szám 184.

Felölős szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 650 korona, negyedévre 325 fillér.
Vidékre félévre 8 korona.
Egyes szám ára 6 fillér.

Tömöríteni

kell az erőket a mi városunkban is. Egy táborba kell itt hozni mindenkit, aki a demokratikus eszméknek ösztönöse hűve, aki az ország kormányzásában újítást, a város közigazgatásában javító változást akar. Minden egyformán gondolkozó embert egy táborba kell vinni. Aki az általános választói jogunk hűve, aki a népjogok kiterjesztését kívánja, aki akkor szellemét megértve a nép uralmára kívánja építeni az országot és a város jövő fejlődését, annak az együvé tartozás, a tömörülés eszméjét kell propagálni. Radikális, demokrata, szocialista, mindmind egyet akar ezidőszereint a függetlenségi 48-as párttal: Az ország demokratizálását, a város fejlődését. Mindenki az országboidogulás eszközének tekinti az általános választói jogot, mindenkinek úgy véli, az a meggyőződése mindenkinek, hogy a népakarat erősebb megnyilvánulása mellett jobban hűs-vérből való, életképes, eleterős közigazgatást lehet teremteni a tehetőségek érvényesítése és a protekcións előrehozásának elnyomása révén. És ezt csak az általános választói jog segítségével lehet elérni. A mi városunkban eddig a haladás útját nem ismertük. Most erre a meggyére kell lépünk és hogy ezen haladassunk, mindenkinek össze kell fognia. Nem olyan idöket élünk, amikor egymást elválasztó faakat keressük, az összetartó kapcsolatot kell megtalálni. A személyes érzékenységet félre kell tenni és tömörülnie kell minden demokratikusan gondolkozó embernek a haladást jelentő függetlenségi lobogó alatt, mert csak ezzel tudnak úgy az ország, mint a város javára olyan eredményt elérni, amely a nép boidogulására, az általános népjövedelmét vezet. Tegyük tehát félre minden személyes érzékenykedést és tömörüljünk.

Nyugati harcok

Berlin, július 29.

A nagyfőhadiszállás jelenti: Flandriában tegnap a tüzérségi csata kora reggeltől késő éjjelig szakadatlan tombolt. A tüzérség erőifejtése a tömegtűznek ebben a háboruban legmagasabb fokát érte el. A csata több helyen saját és ellenséges felderítő előretöréseket helyi elkeseredett harcok váltották fel. Este a Labesse csatornától a Scarpe déli partjáig fokozódott a tüztevékenység. Éjjel angol zászlóaljnak Monchitól keletre előretörő támadásai veszték teljeseen összeomlottak. O-susnál Lt. Maumentintől északra eredménytelenek maradtak az angolok részleges támadásai. A Chemine des Dames mentén a Champagneban és a Maas mentén érezhetővé vált a harci tevékenység növekedése. Niilestől délkeletre a franciák reggel egvszer, este háromszor négy erővel támadtak egy kölni ezred gyakran bebizonyított rendíthetlenséggel kemény, közelharcokban az ellenség minden támadását visszaverte. A repüdtévékenység rendkívül élénk volt. Különösen a flandriai arcvonalon 35 ellenséges repülőgépet lőttünk le.

Az orosz vereség

A Wolff ügynökség jelenti: A megvert orosz seregeket a magyar, német és osztrák hadak a Pruth határfolyon átveitették orosz területre. Üldözö harcaink a kárpátok előterében, a Szereth felsőfolyásánál, bukovinai kárpátokban és Kelet Galiciában tovább előre haladnak.

A Kelet galiciai harcokról jelenti, hogy Gozova város égésénél Kerenszkij oly súlyosan megsebesült, hogy karját valószínűleg amputálni kell. Kerenszkij megsebesülését titkolják, mert orosz katonák fegyvertől sebesült meg.

Az oroszok Tarnopolból való kivonulásuk előtt minden üzletet és magánházat kifosztottak, asszonyokat, leányokat meggyaláztak, anyákat és gyermekeket leöltöttek.

Miljukov Odesszában rámutatott Oroszország helyzetére. Az orosz kormány összes tárcájukat Kerenszkijnek rendelkezésére bocsátották.

Politikai hírek.

Hadik János grófnak az élelmezési hivatal vezetőjévé történt kinevezését kedden közli a hivatalos lap.

Czernin nyilatkozatát berlini lapok hüvösen fogadják és azt hiszik, hogy ezt a nyilatkozatot az ellenséges külföld — indokolatlanul — agyöngeség jelének veszik.

Serényi Putnokon programbeszédet mondott. A minisztert több munkapárti képviselő is lekísérte. Serényi nem tartja kívánatosnak, hogy a háboru alatt az országot a választás izgalmainak kitegyék. Sokkal helyesebb volna, ha a választói jog munkapárti hívei tömörülnének és segiténének a választói jogot megvalósítani. Háboru után egy szociális békeblokk foglalna helyet a parlamentben.

Elsülyesztett hajók

A Wolff ügynökség jelenti, hogy az elzárt angol területen a német buvárhajók 26000 tonna tartalommal sülyesztettek el hajókat. Ezek között volt egy angol hajó, amelyen 55 repülőgép és sok munició volt.

Üldözzük az oroszokat

— Vasárnapi jelentések —

A mi vezérkarunk jelentése.

Budapest július 29.

(Hivatalos.) Keleti harctér: A Putna felsőfolyása mentén végrehajtuk az ellenség nyomása folytán szükségessé vált mozdulatokat. A Casimivölgytől északra hegyi csapataink több támadást visszavertek. **Dél-Bukovinában** és a Tomantik hegységben **egyik magaslattal a másik után ragadtuk el** az ellenségtől. A szövetséges hadosztályok a felő Moidva völgyén át a Schipoth irányában a Sucava mentén nyomulnak előre. **Kuty birtokunkban van.** Innen északkeletre éjjel rohammal elfoglaltuk az orosz Banilla hegységet. Czeremoston áthaladóban vagyunk. Horodenkától keletre is eredménytelen volt az oroszok ellenállása. **Az ellenséges vonalakat áttörtük.** A Dnyeszteren túl az üldözés áterjedt a Zalescinkintől északra fekvő magaslatokra és a Husijatin melletti zrlucz szakaszig, ahol az ellenség a határon túlra vonult vissza.

A német jelentés

Berlin, július 29.

Keleti harctér: Böhm Ernöldi vezérezredes hadcsoportja: Kelet Galiciában Husijatin két oldalán az oroszok a határ mögé vonultak vissza. Hadtesteink eltrték a Zbridecot más hadtestek ahhoz a helyhez ahol az északi Szereth a Dnyeszterbe to-roklik. A Dnyeszter és a Pruth között Horodenkától dél-keletre orosz utóvédék szembeszállottak velünk. Erőteljes támadással **áttörtük állásaikat.** Az üldözés a Dnyeszter minkét partján tovább folyik. Osz harctér: Osz repülőgépek harmadizben ellenék bombatámadást Idría ellen egy lakost megölték és egy súlyosan megsebesült.

A bajai közigazgatás.

Kürhy bárónak a törvényhatóságok első tisztviselőihez intézett bucsulevelében bennünket leginkább az a meleg hang kapott meg, amellyel a hivatalából távozó közléleményi diktátor a közigazgatási tisztviselők munkásságáról megemlékezett.

Köztudomású, hogy a városi közigazgatás munkáját mindig éber figyelemmel kísértük és a tárgyilagossá kritika erősebb hangjától sem szoktunk tartózkodni, ha úgy látjuk, hogy a hivatalunkkal való helyes és esztudatos sáfárkodás ezt teszi kötelességünk. Az Arra persze gondosan figyelünk, hogy közérdek címén ne kezdhesse tisztviselőink munkáját a magánérdek vagy a demagogia. Szóval: függetlenül mindenről és mindenkitől, végzetlenül szeretettel a város és bizalommal jövője iránt álljuk a felelősséért való fáradozást, ha kell a harcot.

Ilyen körülmények között nem mehetünk el szó nélkül Kürhy báró meleg elismerése mellett, amelyet nem a közismert sablon szürke tálcáján küldött közigazgatásunknak ilyen körülmények között akkor is meg kell szólalunk, amikor a polgárság figyelemmel közigazgatásunk erélyei felé kell fordítanunk és arra kell őket intanunk, hogy fogadják a városi polgár meglepedésével és büszkeségével tisztviselőink működésének egyik legilletékesebb helyről jött kitüntetését és tegyék azt teljessé a maguk elismerésével.

Szó sincs róla: sok-sok reform meggyökereztetésére, szívós munka erőteljes hatására, magasabb fórumok, amiköz a parlament, a minisztériumok, a közgyűlés, kitűnő példaadására van még szükség, hogy a régi teljes kumulálásával egészen újja születtesse a közigazgatás. Abból azonban, ami az adott helyzetben Baján megtörténhetett, sok minden megtörtént. És ha így volt az egész országban, Kürthy báró tudja legjobban, hogy tartozott az ország színe előtt ezzel az elismeréssel az ország tisztviselőinek.

A választójog tervezett kiterjesztésének legaldásosabb hatásának egyike lesz, hogy a képviselőházban a polgárság szíve fog megdobanni, hogy életünket, melyet a folytonos munka robotjában vonzolóul tovább, a parlament tanácskozó termében megértő, sorsunkkal osztályos törvényhozók fogják regulálni. Ha pedig

a várt áldásoknak csak csekélyke hányadával köszöntünk az új rendszer, a törvényhozási munkával együtt a legfelsőbb közigazgatási fórumoknak, a minisztériumoknak a működése is olyan átalakuláson fog átmenni, amindohs hasonlóval fennállásuk óta nem szerencsételtet bennünket a sors.

Az ország legnagyobb érdekei fűződnek ehhez az átalakuláshoz. A minisztériumi közigazgatás a lehető legrosszabb. Nem beszélve arról, hogy egy-egy dolgozó polgár eidekig leg többesből alszonyrangú minisztériumi tisztviselők részéről is magas lovon bírattatnak el, hogy a rangországnak való hagyományos hódolás ösztönseivel leg többesből a kormányzati minisztériumokban ügye után futkosó legtöbb embert, nap-nap után tanul vagyunk annak, hogy fontos városi ügyek is hónapokon, sőt években keresztül szunyadoznak valamelyik nyugodt elefánt ügyosztályban.

Ennek meg kell változni. A többtermelés, az ipar fejlesztése, egy-egy polgár jogos magánérdeke szóval mindaz, amiből föl- fölünk lendülete összetevődik, a legjobb közigazgatást követeli fenn és lenn. Kedvezést, jogtalan előnyöket, bürokratizmust, amerikaiást meg kell szüntetni. Ki kell önti a kivaltai munkából minden télenességet és teh-tetlenséget. Meg kell nyitni a minisztériumok és városi házak kapuit új elemeknek. Aradjon be szobáikba friss seitem, mely az életből táplálkozik, és legtöbb hivatásának az élet táplálását tekintti.

Werner Adolf ünneplése.

Liceális diszgyűlés.

A kultúra ünnepeinek nevezhetjük azt az őszinte és meleg ünneplést, amelyben vasárnap délelőtt Baja város közönsége Werner Adolf dr. főgimnáziumi igazgatót részesítette. A Szabad-Liceális Egyesület által tiszteletére rendezett megszabásán — zenés matinée-vel egybekötött — diszgyűlésen — ott volt a város intelligenciájának apraja-nagyja, hogy mintegy ezzel rója le a háliját azért az értékes munkáért, melyet Werner igazgató közel másfél évtized alatt a város társadalmi és kulturális életében kifejtett s hogy ezzel jutassza kifejezésre azt a páratlan szeretetet iránta, mely mindannyiunk lelkeiben él...

A diszgyűlést az Ipartestület nagytermében tartották meg, mely aszfalóságig megtelt közönséggel. Az ünnepi diszgyűlést Vojnics Ferenc dr. nyitotta meg s tölemár megszokott elokvens beszéd keretében fajtotta ki azokat az okokat, melyek a diszgyűlés egybehívását indokolták tetteik. Rviden vázolta Werner igazgató társadalmi és kulturális működését s jelentette, hogy ezen liceális diszgyűlés tiszta jövedelméből egy Werner-alap fog létesítettni. Majd indványozza, hogy Werner dr.-t a diszgyűlésre egy kisebb küldetés, nevezetesen a város közönsége részéről: Major Károly királyi táblai bíró, a Liceális egyesület részéről: Fehér Jenő titkár, a Daloskör részéről: Ifj. Wagner Antal, ügyigazgató, hívja meg. Az ünneplést — a közönség dörgő éljenzése és tapsai közt megjelenik a terembe, kit az elnököl Vojnics polgármester üdvözöl, majd megnyitottak nyilvánítja a diszgyűlést.

A mely hatást keltő megnyitót után a Daloskör egy igen bájos züműző karal kísért bucsudait énekelt, melyben Böhm Jenő énekelt szót. Az énekszám után Amier Antal tanítóképző-intézeti igazgató mondot szónoki tűzzel előadott nagyhatású beszédet, mely szintén Werner áldásos működésével foglalkozott s azzal az óhatással záródott, vajha pótlili tudók azt az értékes egyént, akit Werner személyében elvesztettünk. Ezután Vass Margit két dalt: Mascagni Santuzza-Árisját és Hubay Madardát énekelt el Karig Emil zongorakísérettel. Csak ismétlébe beszéjteközött, ha Vass kisasszonyuk akarszotat újból méltányolni akarnók; a közönségnek ezáltal is megújuló tüntető tapsai kepezik a tanubizonyosságát annak, hogy közönségünk a művésznöknek ugy bájos egyéniségét, mint művészetét végérvényesen a szívébe zárta. Lemberger Armin dr.-nak Werner működését méltató, a közönség osztatlan tetszésével találkozó színes beszéde után az ünneplést Werner Adolf dr. lépett a dobogóra s a meghatottság hangján elmondott beszéde igazán fascinálo hatással volt a közönségre.

Beszéde során legmélyebb háliját fejezte ki Baja város közönsége iránt, melyet ő — mint mondogta — annyira megszeretett, azért a neki felejtetetlen szeretetért és támogatásért a melyben őt és munkálkodását a közönség részesítette. Köszönettel

vette tudomásul, hogy a Liceális Egyesület alapítványt fog a nevére létesíteni s egysszermind megjelölte a célt a melyre az alapítvány kamatai lesznek fordítandók. „A szívemhez — ugymond — a legközelebb a bajai főgimnázium áll, az alapítvány kamatait egy olyan jó magaviseletű gimnáziumi növendék kapja, kinek atyja a háboruban elesett, vagy a háború következtében munkaképtelenüé vált.”

A nagyszerű ünnepélyt a Daloskör Mendelsszohának „Brosu“ című alkalmi dalának kitűnő előadásával fejezte be. (W.)

H I R E K.

A cseh lányok

Egy ibőben egyszerre divatba jöttek Baján. Egy uri család meghirdette egy cseh újsáiban, hogy családanyját keres és erre özőnével kapott intelligens megírt levelet, amelyben a cseh lányok jó ellátásért, kis fizetésért szívesen ajánlkoztak miutánfelesélmunkára. Az ajánlat az uri családnaknál kézről-kézre járt és többen láttatlanba hozattak Csehországból lányokat. Az első kis csapat megerkezett. A lányok szerények, dolgoznak, intelligensek és feleg esek voltak. Szőfagadásuk, alkassóságuk a télen a meleg lakásban, az elegendő koszt mellett példás volt és az asszonyok egyébről sem tudtak beszélni, mint a jó cseh lányokról. Dédeltették őket és egyszerre csak Alomország, Tündérorság híre lett Bajának. Prosznitzban, Rumburgban, Warendorban és Rechenbergben. És jöttek Bajára újabb és újabb cseh lányok, akik lassan-lassan jól laktak, letettek a szerényesükről és — esekek voltak. Most már követelőzők, most már nem is olyan dögcsak, most már nem is szerények csak esekék. Kevdik a cseh lányokat unni és a legtöbb házi asszony éppen olyan boldognak érzi magát, amikor megszabadul a cseh eselődtől, mint amilyen boldog volt, amikor 40 korona uti költséggel behozatta Warnsdorfból, Prosznitzból, vagy tudja Isten melyik cseh faluból vagy városból.

A gabona bevásárlás tekintetében a közönség teljesen tájékozatlan. Ezen olyan módon kellene segíteni, amint Szabadkán teszik, ahol a polgármester a közgyűlési teremben a gabona bevásárlásról szóló kormányrendeletéről ismertető előadást tart. Ezt bizony meglehetne Baján is tenni.

Üzlet-áthelyezés!

Huszár Rezső

kézimunka, divatru üzletét augusztus elsejére a Fischer Sámuel-féle alapítvány házból a Takarékpénztár épületbe volt Marosi-féle bazárhelyiségbe helyezi át.

Egy színtársulat pályá-zott Bajára, hogy itt tartson néhány heti előadást. A színtügyi bizottság ma délutáni ülésén fog határozni a felett, hogy javasolja-e a tanácsnak a játék engedély megadását, vagy se. A színtügyi bizottság határozatát nem akarjuk befolyásolni, de azt mégis szeretnők tudni, hogy voltaképpen hol is tarthat ma Baján egy színtársulat előadását?

A piaci drágaság szinte óráról-órára nő. Arról nem is beszélünk, hogy egy kiló szőlőért 4-5 koronát is elkérnek. Elvégre szőlőt nem muszáj enni, de főzelékért ma többet kérnek, mint azelőtt — békében — egy kiló burgonyáért. Ma igazán luxus akármivel jóllakni. Az embernek igazán súlyos gondot okoz ma a jövő. Szinte megborzad az ember, ha a térsre gondol.

Szabadka színtársulat nélkül Nádassy József a szabadkai színház igazgatója elhagyja Szabadkát és Pécsre megy. Minthogy Szabadkának nincsen színház, a szűk teremben képtelen egy nagy társulat megélni, tehát nem is kap a százezer lakost számláló Szabadka színtársulatot s így Szabadkán ugyanaz lesz a helyzet, mint Baján: Nem lesz évekig színtársulás.

A Bajai Független Újság egyes számának ára augusztus 1-étől 8 fillér.

KRAUSZ VILMOS

Zöldség- és gyümölcskereskedés
MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 8. SZÁM.

Friss árull

Állandóan raktáron:
friss zöldség-, főzelék-
félék és gyümölcsök.

Olcsó árakll

KAKOCH KAKOCH

CSOKOLADÉ-KONZERV FÉLKILÓS
DOBOZOKBAN K 7.30 KAPHATÓ.

Szent Antal ut 54. szám alatt egy **butorozott szoba teljes ellátással azonnal KIADÓ.** Különösen egyedül álló nőknek alkalmas. Továbbá ugyanott házi kosztra házon kívül, vagy
:—: olt kosztosok elfogadtatnak :—:

Eladó ház

A Szeremlei-utca 47 szám alatt levő PANDUROVICS JÁNOS-féle ház, amely eddig vendéglő volt, korszerű berendezéssel, vagy az nélkül szabadkézből eladó. Tudakozódni lehet: Pavlovics Jánosnál, Szeremlei-utca 5. szám alatt.

HIRDETÉSEK

jutányos áron
FELVÉTEKNEK.

Eladó föld

ELADÓ a Livodában 37 hold föld, kis épülettel, Jaukói dűlőben 13 hold szép tanyával. Cím A KIADÓBAN.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.
Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda gyárában Baján, Mátyás király-tér 8.

„Corvin”-nyomda

A legszebb nyomtatványok leg-
olcsóbb beszerzési forrása!!

Telefon
164

!!

Telefon
164

Baja, Mátyás király-tér 8 szám

Kiadó lakás

Erzsébet-Királyné utca 52 szám u házban 6 szoba és mellékhelyiségekkel álló lakás azonnal kiadó.

Érdeklődni lehet:

Káh Imrénénel
Baranyavörösmart.

Eladó ház

Öt tágas világos szoba, fürdő szobával és a szükséges mellékhelyiségekkel.

Cirfusz Ferenc utca 37.

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy f. :-: évi július hó 25-én :-:

Baján a szegedi bank palotában

illatszer, pipere, katonai felszerelésekben, egészségügyi és optikai cikkekben dusan felszerelt áru raktáromat megnyitottam és kérem a nagy érdemű közönség :-: szives pártfogását :-:

Fellner né, Weinberger Berta.

Szemüvegek, fényképező gépek és mindennemű optikai cikkek javítása.

Ujságárusokat
jó keresettel
fel vesz
Lázár Sámuel

Háromszobás utcai lakás

Flórián-utca 23. szám alatt aug. elsejére kiadó.

Bővebb felvilágosítás a házban, vagy Cirfusz-utca 19. szám alatt.

„MERKUR“

SZALLITÁSI és BERAKTAROZÁSI
TELEFON 36. VALLALAT, BAJA. TELEFON 36.

Lakásköltözködések, szakszerű kezelés, ponyvázott kocsikok kombinált vasuti- és hajószállítások,

gabonaszállítás

és minden e szakmába vágó munkák gyors, pontos és lelkiismeretes elintézése.

Saját butorszállító kocsi. —
Fuvarozások vidékre is. —

BAJAI NYILVÁNOSSÁGI JOGGAL FELR. NŐI KERESKEDELMI SZAKTANFOLYAM

FELVÉTELEK, kik a négy polgári leány osztályt elvégezték, — Azon 16 éven felüli nők, kik a 4. polgári leányosztályt nem végezték, felvételi vizsgálat alapján vételnek fel.

Vidéki tanulók elhelyezéséről az igazgatóság gondoskodik.

Beiratkozás, június, július és augusztus hónapok bármely napján d. u. 2—4-ig.

ROTHSCHILD ZSIGMONDNÉ igazgató

FÉLIX- fürdő

(Nagyvárad mellett) 48 ‰ természetes forrás, reuma, csusz és iscias ellen legjobban ajánlva. — Új berendezés, villanyvilágítással. Uszoda, hidegvizgyógyfürdő és napfürdő. Melegkonyha a nap minden szakában. Prospektust küld az igazgatóság.

Kutfedőlapokat

vasbetonból kész. üve házhoz szállítva ajánlom következő árakban:

120 cm Átméregig	K 25.—
130 cm	K 35.—
140 cm	K 45.—
150 cm	K 55.—
160 cm	K 65.—
Kutmedence	K 20.—

Mész és Cement állandóan friss állapotban raktáron van

készít:

Grünhut Miksa
Spitzer-féle téglá és cement-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.